

«Οι απόκληροι» δράμα σὲ τέσσερις πράξεις. Συγγραφέας : Ζ Μακρῆς. Στὸ θέατρο τῆς Νεάπολης. — Ἐνας νέος, ὁ Κώστας, παίρνει καὶ δίνει ἕνα μὲ πού νὰ καταφέρει νὰ βρῆ μιὰ θέση ὑπαλληλική στὰ γραφεῖα μιᾶς ἐταιρίας «πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς». Ἀμέσως παντρεύεται τὴν ἀγαπημένην του Λέλα πλάθοντας μύρια ὄνειρα φτυχισμένης ζωῆς. Μὰ σὲ λίγα χρόνια πέφτουν τὰ φτερά του. Ἡ δουλειὰ πολλή, ὁ μισθὸς μικρὸς, κ' ἡ προκοπὴ ἀθέβαιη. Τὰ ἔξοδα τοῦ σπιτιοῦ πλάκωνουν τὸ ἕνα ὕστερα ἀπὸ τ' ἄλλο. Χρεώνεται, καὶ κιντυνεύει νὰ πουληθῆ στὸ σφυρὶ τὸ σπίτι του. Ἀπὸ τὸ κακό του ἀρρωσταίνει. Ἡ ἐταιρεία τὸν παύει καὶ ἔτσι στὸ δυστυχημένο Κώστα σιμώνει τὸ φάντασμα τῆς πείνας. Στὴν ἀπελπισιὰ του παρουσιάζεται μὲ τὴ γυναίκα του σὶὸ διευθυντὴ τῆς ἐταιρίας νὰ τὸν περικαλέσῃ γιὰ τὸν ξαναδιορισμὸ του. Μ' αὐτὸς ἀρνιέται στὴν ἀρχή. Ὑστερα ὅμως πού τραβιέται ἀπὸ τὴν ὁμορφιά τῆς Λέλας τοῦ δίνει ἐλπίδες. Κρυφὰ σιμώνει τὴ Λέλα ὁ κ. διευθυντὴς καὶ τῆς τὸ λέει καθαρὰ πὼς φτάνει νὰ θελήσῃ νὰ σβύσῃ τὴν ἀγάπην του καὶ ὅλα τελειώνουν καλὰ. Μὰ ἀντὶς γι' ἀπάντησιν ἡ Λέλα τὸν σκοτώνει.

Γενικὰ νὰ κρίνουμε τοῦ «Ἀπόκληρου» δὲ θὰ τὸ βροῦμε ἔργο ἔσκημο στὴ σύλληψή του. Ἐχει μὲτα μιὰν αὔρα ἀπὸ ἀλήθεια, καὶ μιὰ προσπάθειαν νὰ κοιτάξῃ ἀπὸ σιμὰ τὴ ζωὴ μας. Μὰ ὁ συγγραφέας του φαίνεται πὼς δὲν ἔχει τὸ μάτι ν' ἀντικρύξῃ ξεκάθαρα τὸ κοινωνικὸ³ μας ζύμωμα. Θὰ χρειάζοταν ἀπὸ μέρος του ἐπιστημονικὴ μελέτη στὰ διάφορα κοινωνικά ζητήματα, γιὰ νὰ μὴ βλέπῃ συχισμένα τὰ πράγματα. Ἡ ἐπιστῆμη σήμερον ἔστρεψε νὰ εἶναι ὁ ἀπαραίτητος βοηθὸς ἀκόμα καὶ τοῦ δραματικοῦ συγγραφέα. Ἡ ἐπιστῆμη εἶναι ἡ μελέτη, ἡ παρατήρησις, ἡ πείρα, τὸ ξέτασμα ἀπὸ σιμὰ καὶ ἀπὸ ἀψήλα, ἀπὸ περασμένα χρόνια καὶ ἀπὸ πλῆθος ἀθρώπων καὶ τὸ βάλσιμον τῆς καθῆ παρατήρησις σὲ τάξιν καὶ σὲ σειρά. Ἐχοντας τὸ λοιπὸ τὴν ἐπιστῆμην στὸ χέρι του ὁ σημερινὸς μελετητὴς τῆς κοινωνίας μας δὲ θὰ σταματᾷ σὲ πράγματα ξετασμένα καὶ ξεκαθαρισμένα ἀπὸ ἄλλους γιὰ νὰ βγάλῃ συμπεράσματα γνωστὰ, μὰ θὰ προχωρήσῃ μπροστὰ στὸς καινοῦρους κάμπους τοῦ κοινωνικοῦ ἀγῶνα, τοῦ καθαροῦ ἀγῶνα, τοῦ γενικὰ ἀποκρυσταλλωμένου ἴσασιν σήμερον ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴ παρατήρησιν κοινωνικοῦ ἀγῶνα,

Ὅσο γιὰ τὴν δραματικὴν τέχνην τοῦ κ. Μακρῆ ἔχουμε νὰ παρατηρήσουμε πὼς δὲν ξέφυγε ἀπὸ τὸ χιλιοπατημένον δρόμον τῆς χοντρῆς προσπάθειος γιὰ συγκίνησιν. Περὶδειγμα τὸ τέλος τοῦ δράματός, ἀφύσικον, ἀτεχνον, μελοδραματικὸν καὶ ἀψυχολόγητον. Περὶδειγμα ἀκόμα ἡ γλώσσῃ τοῦ ἔργου, καθαρῶς μπεσπάρδικη, ἀνάξικα ὄχι γιὰ συγγραφέα, μὰ γιὰ νέον ἄθρονον, πού πρέπει κατὰ νὰ νοιώθῃ καλύτερον ἀπὸ τίς διαφορὰς ἐπιφυλαχτικὰς γνώμης τῆς γνωστῆς βιομηχανίας.

Ο ΚΡΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ